

Den styrkede pædagogiske læreplan for Sundby Asyl

Udarbejdet 2019
Redigeret juni 2022
Version 4,0

Indhold

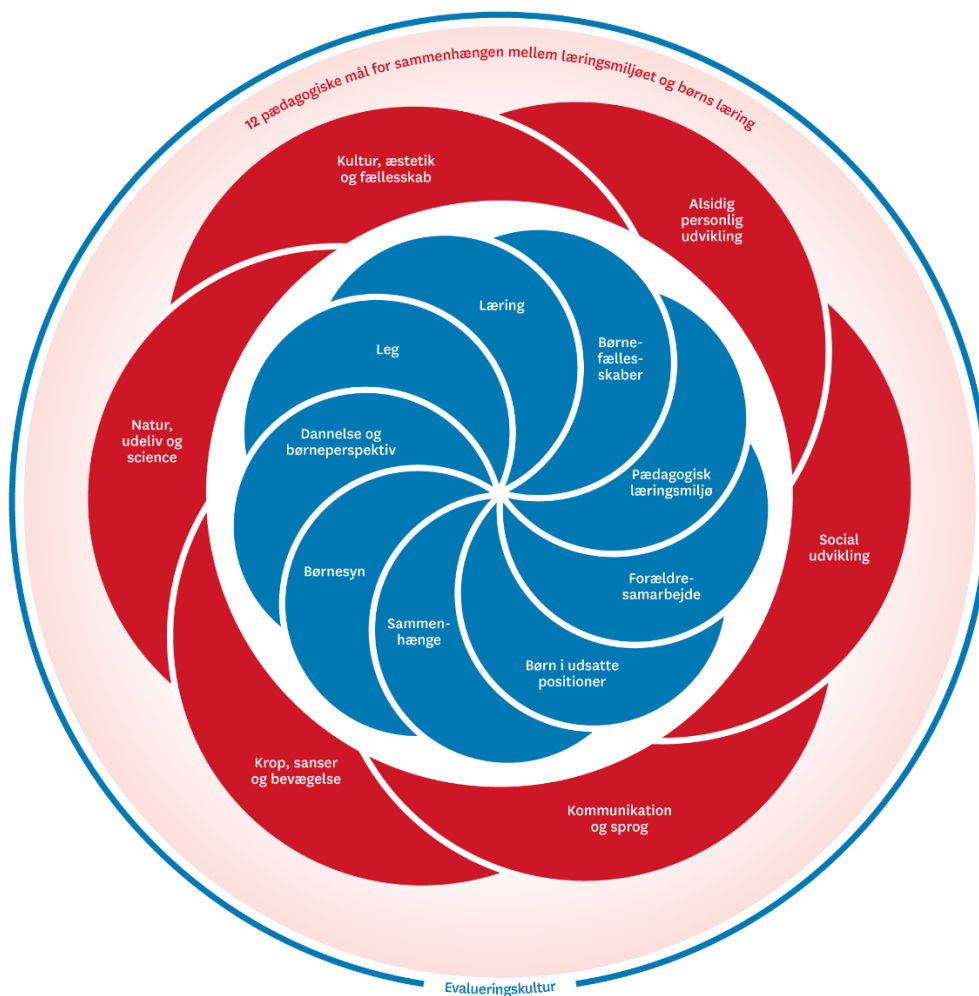
Indledning.....	3
Hvem er vi?.....	4
Zonen for nærmeste udvikling i Sundby Asyl	5
Pædagogisk grundlag, læreplanstemaer og pædagogiske mål	6
Børnesyn:.....	6
Dannelse og børneperspektiv:.....	7
Leg:	8
Læring:.....	8
Børnefællesskaber:.....	9
Det pædagogiske læringsmiljø	9
Samarbejde med forældre om børns læring.....	11
Børn i udsatte positioner.....	13
Sammenhænge til børnehaveklasse.....	14
Inddragelse af lokalsamfundet	14
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	15
Evalueringskultur i Sundby Asyl.....	16
Bilag, mål for de seks læreplanstemaer	18
Alsidig personlig udvikling	18
Social udvikling	18
Kommunikation og sprog	18
Krop sanser og bevægelse	18
Natur udeliv og science	18
Kultur æstetik og fællesskab	18

Indledning

Alle daginstitutioner skal udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan som udgør rammen for alle børns læring. ”Formålet med, at den pædagogiske læreplan skal udarbejdes lokalt, er, at det enkelte dagtilbud ved udarbejdelse af læreplanen kan tage højde for de lokale forhold såsom den konkrete børnegruppens sammensætning (aldre, køn, handicap, kulturelle forskelle, familiebaggrunde mv.), dagtilbuddets geografiske placering, de fysiske faciliteter mv”. (Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold s. 9)

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag og seks læreplanstemaer, som illustreres nedenunder i henholdsvis de blå og røde blade af blomsten, samt mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Dette er vores bud på hvordan det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne bliver flettet ind i vores hverdag med børnene. Det vil løbende i læreplanen blive illustreret med eksempler fra dagligdagen. For interesserede læsere ligger målene for de seks læreplanstemaer afslutningsvis som bilag, i den pædagogiske læreplan. Målene er givet på forhånd.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde i Sundby Asyl og er udarbejdet over en længere proces, hvor hele personalegruppen har været aktører, først i udarbejdelse og senere i forbindelse med evaluering og revidering af læreplanen.

Hvem er vi?

Sundby Asyl er en integreret institution med børn i alderen 0-6 år beliggende på Amager i Frankrigsgade. Vi har egen legeplads i forbindelse med huset. Institutionen har 24 vuggestuepladser og 17 børnehavepladser, aldersopdelt på tre stuer. Radisestuen, Rød stue og Grøn stue. Vi er i alt syv uddannede i huset, hvoraf en er leder. Derudover er her ansat to faste medhjælpere, en til to studerende fra professionshøjskolen, en køkkenassistent, en rengøringsassistent, samt en gårdmand. Vi har faste vikarer tilknyttet, som ofte er tidligere medhjælpere eller studerende i huset.

Vi bor i et dejligt hus på to etager. Huset blev bygget i 1877 med det fornemme formål at give børn et fristed. **Asyl betyder fristed.** Siden da har mange børn og voksne haft deres gang her. Huset har ændret udseende og indhold i takt med samfundsudviklingen.

Sundby Asyl hører under Netværket Asylselskabet med en fælles institutionsbestyrelse. Vi er ni selvejende institutioner fordelt over flere bydele i København. Asylselskabet råder over en koloni som hedder Skovly, og ligger ved Præstø i et naturskønt område. Kolonien benyttes bl.a. af de ni institutioner til koloni med børnene. Vi tilbyder koloni en gang om året, til børn fra tre år og opefter.

Vi har et forpligtende samarbejde mellem de ni institutioner, samt en netværkskoordinator som bliver valgt blandt institutionslederne, og er bindeled mellem Børne og Ungdoms forvaltningen i indre by og Netværket Asylselskabet.

Sundby Asyl ligger geografisk tættest på Christianshavns Asyl, som vi samarbejder tættere med end de øvrige institutioner i netværket, bl.a. i forhold til afholdelse af fælles personalemøder og store forældremøder med fælles oplæg.

Vi er en flerkulturel institution med familier og personale, der har baggrund i flere forskellige lande og kulturer, hvilket vi arbejder målrettet pædagogisk med og som beriger vores hverdag.

Sundby Asyls værdigrundlag, består af fem værdier, der er udarbejdet i et samarbejde mellem forældre og personale i år 2001. De fem værdier er af basal og universel karakter og harmonerer med FNs "Konvention om barnets rettigheder" fra november 1989. Børnekonventionen er forpligtende for os alle.

Sundby Asyls værdier er følgende: **Respekt, Udvikling, Sociale færdigheder, Omsorg og Forpligtelse.**

Vi stræber efter at skabe en institution af høj kvalitet, hvor børnene skal føle tryghed, have passende udfordringer, samt have mulighed for trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Hver onsdag fra kl. 8-9 holder det uddannede personale og pædagogstuderende i 2. og 3. praktik **pædagogisk forum.** Dette er et forum, hvor vi giver plads til refleksion, planlægning og evaluering af vores pædagogiske praksis.

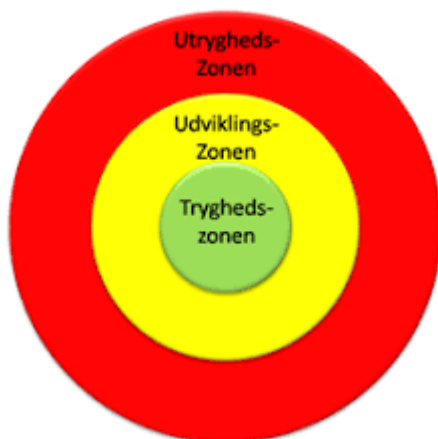
Vi lægger vægt på at have en høj faglighed i Sundby Asyl. Dette opnås bl.a. gennem pædagogisk forum og ved, at vores uddannede personale løbende bliver opkvalificeret med kurser og efteruddannelse. Opkvalificeringen foregår på forskellige plan, og kan være af enkelte medarbejdere, mindre grupper af personalet eller hele personalegruppen, som eksempelvis udviklingsprojekter for hele Netværket Asylselskabet.

I Sundby Asyl arbejder vi med pædagogiske aktiviteter der er tilpasset de enkelte børnegrupper, samt med inddragelse af børnenes perspektiver og fokus på dagligdagens pædagogiske rutiner.

Bevægelsesdag på stuerne og faste madværksteder i forbindelse med vores pædagogiske arbejde omkring mad og måltider, er begge aktiviteter som ligger på faste ugedage.

Zonen for nærmeste udvikling i Sundby Asyl

Zonen for nærmeste udvikling har den sovjetiske psykolog Lev Vygotsky som ophavsmand. Tankerne omkring zonen for nærmeste udvikling afspejler vores tilgang til børnene i det pædagogiske arbejde. Det betyder at når vi taler om barnets nærmeste zone for udvikling, er det forskellen mellem barnets aktuelle udvikling, altså det barnet allerede kan selv, og det højere niveau af mulig udvikling, altså det som barnet ikke kan selv, men som det kan lære at mestre, med hjælp fra en voksen.

Modellen illustrerer udviklingszonerne. Hentet fra Google d. 29/3-22

Modellen viser at vi skal være opmærksomme på at støtte børnene, så de befinder sig i den gule zone. Det betyder blandt andet, at have vores faglige opmærksomhed når vi stiller krav og forventninger til børnene, for øje. For små krav forhindrer udvikling, for høje krav vil ligeledes være en barriere for god udvikling.

Som arbejdsredskab i Sundby Asyl bruger vi bl.a. **SMTTE** modellen. En model der sikrer refleksion over **Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn** og **Evaluering**. Modellen afspejler sig i arbejdet med vores pædagogiske grundlag, samt de seks læreplanstemaer for vores pædagogiske læreplan.

Dialogen, det forpligtende samarbejde og den fælles indsats forældre og personale imellem, er med til at skabe balance, trivsel og udvikling for det enkelte barn.

Pædagogisk grundlag, læreplanstemaer og pædagogiske mål

Det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og de pædagogiske mål i forhold til børns læring er skrevet sammen i Sundby Asyls styrkede pædagogiske læreplan. Dette har vi valgt at gøre, da elementerne i praksis er tæt forbundne. For de interesserede ligger de rene mål for de seks læreplanstemaer som bilag.

Det fælles pædagogiske grundlag i Sundby Asyl udgør den blå del af illustrationen som ses på side 2. I vores pædagogiske arbejde anser vi ydermere, at tryghed og nærvær fra de voksne er en forudsætning for at kunne arbejde med det pædagogiske grundlag, og med læreplanstemaerne i forhold til børnene.

I Sundby Asyl kærer vi om børnene. Vi giver knus og kram, skaber nærvær og øjenkontakt, samt er aktivt lyttende. I daglig praksis betyder det bl.a., at vi arbejder i mindre grupper, som giver større mulighed for tid til det enkelte barn.

Vi fremstår som engagerede og ansvarsbevidste voksne, som samtidig ser vigtigheden i at smile og have det sjovt sammen med børnene. Vi interesserer os for børnenes dagligdag uden for institutionen. F.eks. når børnene fortæller om noget de skal, så spørger vi ind til det efterfølgende. Eksempel "hvordan gik jeres legeaftale i går?" eller "var det hyggeligt at have besøg af mormor og morfar?"

Vi opfatter os som et helt hus. Vi er et stort fællesskab bestående af flere små fællesskaber. Vi bruger hinanden som sparringspartnere og til at reflektere over praksis. En af vores fordele er, at de voksne i huset kender børnene og forældre på alle tre stuer. Vi samarbejder på tværs i huset hvor vi udvikler og justerer den fælles dynamiske praksis med øje for husets kultur og traditioner. Det betyder, at vi kigger på huset som helhed, og personalet hjælper hinanden efter behov.

Børnesyn:

I Sundby Asyl har hvert barn værdi i sig selv. Vi ser grundlæggende børn som selvstændige individer, og som aktører i eget liv, samt at de udvikler sig gennem relationer og i samspil med omverden. Børnene har ret til at være forskellige, og de medfødte og tillærte ressourcer /evner og udviklingspotentialer som børnene har hver især skal have mulighed for at udvikle sig i forskellige tempi. Det betyder, at vi behandler alle lige, men forskelligt ud fra hvad de enkelte har behov for; herunder hvad barnet selv kan, og hvad det kan med hjælp fra en voksen.

Der skal være plads, tid og ro til at være barn i et miljø, hvor tillidskabende voksne giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lege, lære, danne og udvikle sig. Børn ses som medskaber af egen udvikling, læring og dannelse i rammer, som de voksne er ansvarlige for. Legen og legende nysgerrige tilgange skal være udgangspunktet for de aktiviteter og børnefællesskaber, barnet indgår i. Dette kan blandt andet ses ved smagslege, hvor børnene dufter og smager på forskellige fødevarer med bind for øjnene. Via en legende tilgang med sanserne oplever og lærer børnene noget nyt.

Dannelse og børneperspektiv:

I Sundby Asyl ser vi dannelse, som den måde hvorpå, børnene i takt med deres udvikling forholder sig til sig selv, andre og deres omverden på. Dannelse er en livslang proces, der vedrører holdninger, værdier, indstillinger, tankegange mm. Det handler om at deltage og være værdifuld i et fællesskab og samtidig lære, at andre er værdifulde.

Vi anerkender børnenes perspektiver og handlinger, som en del af barnets almene dannelsesproces. Det betyder, at personalet er nysgerrige på børnenes intentioner, og ikke udelukkende på deres handlinger.

Vi skaber plads til at børnene kan udtrykke sig, og at de føler sig set og hørt. Vi støtter børnene i at mangfoldighed er en styrke og arbejder ud fra en forståelse af børnenes individuelle behov, udfordringer, kompetencer og livssituation. F.eks. særlige tiltag og aftaler med de enkelte børn. Det kan være de små ting i dagligdagen som behov for at få lov til at hvile sig, behov for at en voksen hjælper med at sige farvel til mor og far om morgenen, eller at have indflydelse på hvilken voksen, der skal hjælpe én efter middagsluren, eller medindflydelse på de aktiviteter der laves i børnegruppen mm.

Vi er opmærksomme på, at børnene bruger forskellige sprog ud fra deres individuelle kompetencer og alder. Det være sig talesprog, gestik og kropssprog. Det er tydeligt i et hus som vores, hvor vi har de helt små vuggestuebørn, og de børn som er på vej videre til skole, at der er en forskellighed i udtryksformer og sproglige kompetencer. Hos de mindste vuggestuebørn er de voksnes opmærksomhed rette mod deres fysiske og nonverbale sprog. I takt med alderen kobles talesproget på, hvor børnene mere direkte og verbalt kan udtrykke sig.

I gennem 2021 har vi haft særligt fokus på arbejdet med børneperspektiver. Via dette arbejde har vi som personalegruppe gennemgået en proces, som har kvalificeret vores pædagogiske arbejde gennem ny viden og fælles refleksion.

Vore fælles teoretiske baggrund ifb. arbejdet med børneperspektivet i Sundby Asyl, udspringer af Hanne Warmings sociolog og professor ved Roskilde Universitet, tre perspektiver som er følgende

1. Et udefra-perspektiv på børn
2. Et tilnærmet eller tilstræbt indefra-perspektiv
3. Barnets eget perspektiv

Ved et udefra-børneperspektiv definerer det pædagogiske personale ud fra vores faglige viden, hvad der er bedst for det enkelte barn og/eller børnegruppen. Et eksempel er når det pædagogiske personale definerer aktiviteter i mindre grupper, for at støtte børnene i noget specifikt, som f.eks. sprog, sociale relationer mm. Der hvor vi kan se at der er brug for et særligt fokus.

Ved et tilnærmet eller tilstræbt indefra-perspektiv prøver det pædagogiske personale at sætte sig ind i barnets perspektiv. De gør sig umage for at se og høre og sansе hvad det er barnet kommunikerer til os. Det gælder både ved at inddrage det verbale og det nonverbale som kropssprog og mimik. Et eksempel er at når vi har bevægelsesdag, har vi en forudgående dialog med børnene hvor deres input efterfølgende inddrages i aktiviteten. Børnene er med til at præge de pædagogiske aktiviteter samt at definere temaer og indhold i temaerne.

Vi anerkender barnets eget perspektiv, og at vi ikke vil få 100 procent adgang til dette da det forstås som barnets egne tanker, følelser, sansninger og oplevelser.

Leg:

I Sundby Asyl har legen en værdi i sig selv. Børnene leger for legens skyld, uden intentioner om at nå et bestemt mål.

Gennem legen styrker børnene deres innovative tænkning. Legen indeholder erfaringer og fantasi som drivkraft, hvad enten den foregår med eller uden voksne, i grupper eller alene.

Leg er et sprog og en udtryksform, hvor børnene tilegner sig en fælles kultur. Den er et centralt element i børnenes liv og har en stor rolle i deres udvikling. Leg kan afspejle børnenes hverdag og oplevelser. Det er igennem legen, at barnet bearbejder sin viden og oplevelse af verden, og blandt andet derigennem lærer at håndtere konflikter. Dette sker bl.a. ved erfaringer og ved at øve sig i at forhandle, samt i at indgå kompromis. Legen giver mulighed for at øve kompetencer og skabe relationer gennem fokus om det fælles tredje.

Vi har et tæt forældresamarbejde i forhold til børnenes legerelationer og andet der relaterer sig til barnets sociale udvikling, i og uden for Sundby Asyl. Dette har vi ud fra den overbevisning om, at relationer børnene imellem, også kan støttes via private legeaftaler.

Læring:

I Sundby Asyl ser vi læring som en individuel og livslang proces. Læring foregår i et trygt miljø og sker over tid, det kræver gentagelse og øvelse. Læring sker gennem samspil og i relationer med andre, samt via passende udfordringer og krav.

Læring er en aktiv og social proces, som foregår inde i det enkelte individ. Læring er det den enkelte øver sig i, samt oplever at mestre, samt oplever over tid at mestre.

Barnet lærer igennem voksen og børneinitierede lege, planlagte og spontane aktiviteter og oplevelser, samt ved at den voksne skaber og understøtter situationer, hvor børnenes muligheder for fordybelse, forankring og erfaring er til stede. Det sker med inddragelse af børnenes perspektiver. Det afspejles i pædagogiske aktiviteter som er varierede, men også består af gentagelser, således at børnene oplever nye ting, og samtidig får mulighed for at forankre og bruge erfaringer fra tidligere. Vores opmærksomhed på at bruge de pædagogiske daglige rutiner som læringsrum, giver ligeledes børnene mulighed for at bruge deres erfaringer og tilegne sig nye kompetencer.

Vores tilgang til læring læner sig op ad begrebet Flow

Flow er et engelsk begreb, som bruges fagligt, for at forstå børn og voksnes læreprocesser. Lektor og forsker Hans Henrik Knoop beskriver flow, som en meget nydelsesfuld tilstand hvor man er selvforglemmende, og ens krop og psyke smelter sammen i en samlet oplevelse. Flow er en tilstand, børn typisk er i, når de leger, og det er ofte ekstremt lærerigt, fordi tilstanden forudsætter en kombination af at være optimalt udfordret og optimalt koncentreret (børn og unge år 2004, nr. 24).

Børnefællesskaber:

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter mere eller mindre strukturerede rammer for. Mennesker udvikler sig gennem relationer med andre mennesker.

I Sundby Asyl skal alle børn opleve sig selv som en del af et eller flere børnefællesskaber. De voksne skal skabe og udvikle fællesskab og relationer, som inkluderer børnene med fokus på deres ressourcer og styrker, frem for begrænsninger.

Børnefællesskaber er både spontane fællesskaber der er skabt af børnene selv, samt pædagogiske fællesskaber skabt af det pædagogiske personale i større eller mindre grupper. Fælles for disse er at børnene i børnefællesskabet skal lære at varetage egne behov og samtidig tage hensyn til andre. Intentioner som omsorg og respekt for hinanden, samt opmærksomhed på venskaber og relationer, er med til at forebygge ekskluderende fællesskaber.

Vi bruger bl.a. Fri for mobberi som redskab, herunder børnemassage, samtaler og illustrationer over udtryk og følelser sammen med børnene.

Vi ønsker at give børnene mulighed for at udvikle fællesskabsfølelse igennem fælles oplevelser som f.eks. madlavning, ture, koloni mm. Op til/før koloni samles alle børn, og der tales om, hvad koloni er. De børn der har prøvet det før kan bidrage med deres erfaringer til de nye. De fælles oplevelser, der er på kolonien og ved hjemkomsten, skaber mulighed for fællesskab via bearbejdning og dialog bl.a. via dagbog og billeder på Aula.

Det pædagogiske læringsmiljø

Det pædagogiske læringsmiljø i Sundby Asyl beror på pædagogiske og didaktiske overvejelser der er med til at understøtte børnegruppen, samt den enkeltes trivsel, udvikling, læring og dannelse. F.eks. har vi fokus på sprog og kommunikation i alle sammenhænge. Herunder aktiviteter i små grupper som f.eks. læseleg, spil, rim og remser og sang. Ligeledes er der fokus på sprog og kommunikation i de daglige rutiner. Som eksempel når børnene i småbørnsgruppen er på badeværelset i mindre grupper sammen med en voksen, og øver sig i selvhjulpenhed i forbindelse med af- og påklædning, før og efter middagsluren. Emnerne kunne være, kropsdele, farver på tøjet, mønstre, tøjdele mm. hvor fokus er på barnets sproglige kommunikation.

I det pædagogiske læringsmiljø inddrages børnenes perspektiver. Der tages hensyn til den enkeltes mulighed for deltagelse, børnegruppens sammensætning og individernes forskellige forudsætninger.

Det pædagogiske arbejde bygger på værdier og tanker, hvor et pædagogisk læringsmiljø i både vuggestue og børnehave, forudsætter et fællesskab for børnene med trygge relationer mellem børn og voksne.

En forudsætning for etablering af et pædagogisk læringsmiljø er, at ledelse og personale har blik for: rammesættelse af praksis, organisering og tilrettelæggelse, samt evaluering.

Personalets uddannelsesmæssige baggrund og forskellige kompetencer sættes i spil, når vi planlægger, udfører og evaluerer de forskellige pædagogiske aktiviteter. Personalet i huset er

løbende på efteruddannelse og kurser, hvor den opnåede viden og kompetencer efterfølgende integreres i hverdagen. Derudover har det uddannede personale mulighed for faglig sparring, samt at reflektere, planlægge og evaluere på det ugentlige pædagogiske forum i huset. Som samlet personalegruppe gøres dette på personalemøder og stuemøder, hvor faglærte og ufaglærte deltager.

I Sundby Asyl har vi tre stuer hvor børnene er aldersopdelte. Dette gør det muligt for os at tilrettelægge aktiviteter og pædagogisk læring, så alder og udvikling matcher aktiviteterne. Eksempelvis har alle tre stuer samling, hvor tidsrum og aktiviteter er tilpasset børnegruppen. Samlingerne er et læringsmiljø hvor børnenes perspektiver inddrages. Der kan være informationer og særlige voksenstyrede aktiviteter. Men det er også her hvor børnene øver sig i at indgå i spirende demokratiske processer. F.eks. når et vuggestuebarn vælger en rekvisit fra en sangkuffert, og man i fællesskab synger sangen som rekvisitten refererer til. I småbørns og børnehavegruppen er det mere dialogbaseret.

Derudover er samlinger et pædagogisk læringsrum, hvor børnene kan øve sig i både selv at stå frem, samt at holde sig i baggrunden og lytte til andre der står frem. Læringsrummet giver derudover mulighed for at øve sig i sociale spilleregler som f.eks. at vente på tur.

Vi er bevidste om at bruge vores pædagogiske struktur og værdien i, at børnene har mulighed for at lære af hinanden på tværs af aldersgrupperne. Det betyder, at vi arbejder målrettet med dette, når vi skaber rammerne for det pædagogiske læringsmiljø. I praksis ses det bl.a. i ydertimerne, når børnene besøger hinandens stuer, og når vi f.eks. holder store fælles samlinger, hvor vi fejrer/markerer mærkedage, eller holder "rejse i verden". "Rejse i verden" er vores fantasirejse hvor vi besøger de lande, herunder også Danmark, som er repræsenteret i børnegruppen. Vi har haft vores rejser siden år 2000.

En del af læringsmiljøet i Sundby Asyl består af at børnene opdeles i mindre grupper, hvor aktiviteterne indeholder både voksen og børneinitierede aktiviteter og leg, og altid med en række pædagogiske overvejelser bag, som f.eks. relationer, socialt, sprogligt, motorisk, dannelsesmæssigt, alder mm., og overvejelser med det enkelte barn og gruppen for øje.

Rammerne for de pædagogiske aktiviteter, skal skabe mulighed for at inddrage børneperspektivet og for at benytte alle husets rum, samt legepladsen som et pædagogisk læringsrum.

Den ugentlige bevægelsesdag i huset danner rammen om et læringsmiljø hvor det overordnede formål er at ramme ind i de seks læreplanstemaer. Bevægelsesdagen er en del af vores sundhedsfremmende arbejde i institutionen. Vi ønsker at styrke børnenes glæde ved at bruge deres krop og skabe rammer for fællesskaber hvor alle børn har mulighed for at deltage.

Bevægelsesdag ligger på en fast ugedag og den holdes med egen stue. Aktiviteten foregår på stuen, på legepladsen eller på tur i området.

I Sundby Asyls har vi opstillet følgende mål for bevægelsesdag:

- At skabe et læringsmiljø som kan være med til at understøtte barnets motoriske færdigheder samt styrke deres krop og kropsforståelse
- Støtte børnenes glæde i at bruge kroppen
- Skabe rammen således at børnene tør udfordre sig selv og derigennem får styrket selvtilliden i forbindelse med deres kropslige formåen.
- Styrke fællesskabet og børnenes sociale kompetencer
- Inddragelse af børnenes perspektiver i forbindelse med input til aktiviteten

Derudover har vi på alle tre stuer en fast ugedag, hvor en gruppe af børn inddrages i at lave mad. Det pædagogiske læringsmiljø omkring mad og måltider, giver børnene mulighed for at indgå i processer omkring råvarer, madlavning, dannelse, sprog, fællesskab, sanser og mad-mod. Et eksempel fra praksis er en gruppe børn, der laver æggesalat. Børnene piller de kogte æg, skærer æggene i små stykker, blander æg med øvrige ingredienser, og slutter aktiviteten af med at tale om hønen og ægget. De ser bl.a. en film på iPaden om en høne der lægger æg.

I forbindelse med mad og måltider indgår også en række pædagogiske rutiner som en del af læringsmiljøet. F.eks. er børnene med til at gøre klar til måltiderne. Det vil sige; hente mad, dække bord, hjælpe hinanden ved bordet, øve sig i at øse, hælde, skære, smøre osv. Børnene inddrages ligeledes i oprydningen efter måltiderne.

Vi arbejder bevidst med de pædagogiske rutiner, som en del af de pædagogiske læringsmiljøer, der alle understøtter børnenes selvhjulpethed. Herunder af- og påklædning, toiletbesøg, håndvask, oprydning, mad og måltider, konfliktløsning, hente hjælp mm.

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældre og institution skal indgå et tæt, forpligtende og ligeværdigt samarbejde om børns udvikling, trivsel, læring og dannelse. Forældrene er en ressource i forhold til deres børn og skal ses som en del af et partnerskab.

Et forpligtende partnerskab handler om at afstemme forventninger, og derved skabe et fælles grundlag om den fælles opgave, barnet. Vores tilgang er, at forældre kender deres barn bedst, og vi bidrager til samarbejdet med vores fagprofessionelle viden.

I Sundby Asyl er vi bevidste om, hvordan vi møder forældrene i samarbejdet, således, at samarbejdet udvikles og holdes ved lige, til gavn for barnet. Det betyder bl.a. lige muligheder for alle forældre med udgangspunkt i individuelle behov, f.eks. tolk, netværksmøder og opfølgende samtaler.

Samarbejdet begynder for manges vedkommende med en rundvisning i huset, før deres opskrivning og valg af institution.

Når barnet har fået tilbudt plads, bliver der afholdt et infomøde med forældrene før institutionsstart. Her kortlægges det enkelte barns behov, samt planlægning af indkøringsperioden for barnet.

I løbet af den tid barnet går i Sundby Asyl foregår individuelle trivselssamtaler med forældrene. F.eks. i vuggestuegruppen og småbørnsgruppen samarbejder vi med forældrene om at skabe trivsel for børnene ud fra deres individuelle behov, f.eks. ved brug af sut, ble og middagslur.

Derudover afholdes infosamtaler ved rokering fra stue til stue. Der holdes femårsstatus samtale for de kommende skolebørn. Hvis der er behov for yderligere samtaler, aftales dette efter behov.

Udover de daglige samtaler ved aflevering og afhentning af børnene i institutionen, bruger vi Aula, til dokumentation og information om dagligdagen i Sundby Asyl. Her skrives blandt andet dagbøger fra stuerne, sovetimes, madplaner, opslag, nyhedsbreve mm. Herunder også informationer og tilmeldinger til husets traditionelle arrangementer som, bondegårdstur, julefest, forældremøder, koloni, SAF (Sundby Asyls Forældre) og bedsteforældredag.

I Sundby Asyl har vi en velfungerende og aktiv forældrebestyrelse, som holder møde fire gange om året. Bestyrelsen består af fem forældrerepræsentanter, op til fem suppleanter, to personalerepræsentanter, samt lederen. Møderne er af tre timers varighed med dagsorden, hvor der er faste og nye punkter fra gang til gang. Der skrives referat af møderne. Referatet publiceres på Aula.

En af husets tilbagevendende pædagogiske aktiviteter er "Rejse i verden" som er en fantasirejse, der involverer hele institutionen. Forudsætningen for rejserne er det tætte samarbejde med forældrene omkring det enkelte land.

Vi startede med "rejserne" i år 2000, og de er blevet til en del af Sundby Asyls varemærke. Aktiviteterne som foregår under "rejsen", smitter af på mange af børnenes andre aktiviteter, der foregår i huset. F.eks. sprogstimulering, sang, musik, bevægelse, tur, mad, tegning, maling, collager m.m.

Formålet med "rejse i verden" er at skabe en ramme der illustrer vigtigheden ved mangfoldighed og fordelene heraf. De pædagogiske aktiviteter i forbindelse med rejse i verden tager udgangspunkt i Sundby Asyl, som er en flerkulturel institution.

Vi bruger den flerkulturelle ressource til at skabe læringsmiljøer ud fra lande der er repræsenteret i institutionen. Det gør vi ved at bruge dans, sang, mad, flag, bøger, musik, plakater, tøj, eventyr og verdenskort, biblioteker, samt brug af iPad/internet til at søge viden om det pågældende land. Vores ønske er at samarbejde med forældrene med baggrund i det pågældende land. Det kan være i form af lån af rekvisitter, deltagelse i samling eller ved maddage hvor forældrene evt. kommer og laver mad fra det land vi rejser til.

Alle børn er samlet til fælles samlinger under rejserne. Hvor vi blandt andet markerer at vi tager afsted og afslutter rejsen.

Tidsrammen for selve "rejsen" er 7 dage. Dog varer den årlige tilbagevendende "rejse i Danmark" 2 uger, og vil ligge i forbindelse med den årlige bondegårdstur med børn, forældre og personale.

Vi dokumenterer rejserne gennem Aula og børnenes værker, fotos, og plakater.

Mål for rejse i verden:

- Skabe mulighed for deltagelse i fællesskabet. Både i det store fællesskab, men også i de mindre fællesskaber.
- Have fokus på mangfoldighed
- Skabe en positiv selvforståelse hos børnene

- Styrke børnenes identitet hver især og sammen
- Styrke forældresamarbejdet hvor forældrene bidrager med deres særlige viden
- Skabe læring om forskellige land og kulturer
- Skabe et læringsmiljø som rammer ind i målene for de seks læreplanstemaer.

Børn i udsatte positioner

At være i en udsat position er en dynamisk proces, som kan være af kortere eller længere varighed. Det at være udsat hænger ikke nødvendigvis sammen med en diagnose, men kan opstå ved ændringer i barnets liv. Som eksempelvis skilsmisse, dødsfald, sygdom eller familieforøgelse. Det kan tilmed være når barnet starter i institution, eller rykker stue, at denne udsathed kan opstå.

Alle undringer og opmærksomheder vedrørende børn drøftes med ledelsen. Ledelsen er altid med i beslutninger, der vedrører en konkret bekymring. Ligeledes deler personalet deres bekymring med kolleger og forældrene til barnet. På baggrund af disse drøftelser og refleksioner udarbejdes der en plan, i samarbejde med forældrene, for barnets videre forløb. Planen kan betyde at vi i fællesskab afholder overleveringssamtaler omkring barnet, internt i huset ved rokering, samt eksternt ud af huset ved f.eks. skolestart. Samt ved behov afholdes ekstra trivselsamtaler.

For at opnå en større grad af tværfagligt samarbejde, vidensdeling og kontinuitet for institutionen i forhold til de fagpersoner fra forvaltningen, som vi samarbejder med, har Københavns Kommune organiseret en tværfaglig support til institutionerne. Herunder tale-hørelærere, psykolog, sundhedsplejerske, støttepædagoger, samt mulighed for brug af ressourceforum i institutionen. Ressourceforum består af ressourcepersoner fra den tværfaglige support og personalet fra huset.

Muligheden for at deltage i et ressourceforum, er en måde hvorpå vi kan opkvalificere det pædagogiske arbejde, omkring det enkelte barn eller børnegruppe.

Vi kan med forældrenes samtykke drøfte vores opmærksomhedspunkter omkring det enkelte barn i ressourceforum, hvor de respektive tværfaglige blikke på den enkelte sag, komplimenterer hinanden, og åbner op for nye perspektiver og løsninger.

I det daglige arbejde tilrettelægges vores pædagogiske praksis med børnene i mindre grupper, i flere rum, inde som ude, samt med hensyn tagen til børnenes individuelle behov. Vi ønsker at skabe muligheder for lige deltagelse gennem struktur og brug af verbal og visuel støtte. Fællesskabet justeres i forhold til udsatte børn og ud fra vores bevidsthed om arbejdet med inklusion. Et eksempel kan være i forbindelse med stuenes samling, hvor man støtter det enkelte barn ud fra dets behov for at kunne indgå i samlingen. Dette kan være ved f.eks. at have et stykke legetøj i hånden, sidde ved siden af en voksen, være den voksnes hjælper, vælge sang eller aktivitet, eller mulighed for at trække sig for at samle overskud til at kunne deltage igen.

To gange om året udarbejder personalet i fællesskab TOPI skemaer (tidlig opsporing og indsats) på alle børn. Derudover sprogvurderes alle tre, fire og femårige børn i institutionen.

Begge redskaber bruges til opsporing og samarbejde omkring udsatte børn. Dette samarbejde udbygges ved personalets brug af SMTTE, som konkretiserer sammenhæng, mål, tiltag, tegn og evaluering ud fra det enkelte fokus og det enkelte barn.

Sammenhænge til børnehaveklasse.

Vores mål er, at det tillærte igennem børnenes tid i Sundby Asyl kan bruges i andre miljøer senere i livet, f.eks. i skole og fritidsinstitution. Derved er børnene i stand til at skabe deres nye identitet der, samt at de har motivation og lyst til at lære, fordybe og udvikle sig.

Vi ønsker at børnene bliver rustet til at have troen på egne evner og til, at kunne indgå i de fællesskaber de er på vej henimod.

Vi arbejder på at fremme børnenes sociale kompetencer og dannelse. Det betyder at kunne lytte til andre og stille spørgsmål, samt kunne forstå og gennemføre fælles beskeder. Derudover at besidde motoriske kompetencer, herunder også selvhjulpenhed, samt sproglige kompetencer så de kan forklare og udtrykke sig.

Grundstenene til de mange kompetencer som vi ønsker børnene opnår, og tager med sig videre til børnehaveklassen, begynder allerede ved institutionsstart.

Børnene rykker fra stue til stue i takt med at de vokser. De får nye udfordringer og tilegner sig nye kompetencer, som kan bruges videre i livet. Vi ønsker at støtte dem i at blive livsduelige. Når vi rokerer børn fra stue til stue, sker det altid med pædagogiske overvejelser vedrørende barnets venskaber, udvikling, alder mm.

For os er det at være livsduelig bl.a., også at have en fornemmelse af sig selv. At have udviklet en kropslig fornemmelse for sult, tørst, kulde og varme. Vi arbejder for at de kommende skolebørn ud fra egen erfaring og fornemmelse, bliver i stand til at klæde sig på efter vejrforhold, uden hjælp fra voksne. Den fornemmelse får børnene igennem dialog med de voksne, ved selv at tage stilling og mærke vejrforhold.

I forhold til de kommende skolebørn, arbejdes der videre med tiltagene og det udbygges med konkrete aktiviteter og tiltag som er følgende:

- Skoleprojekt hvor der via en differentieret tilgang ud fra børnegruppens og den enkeltes behov planlægges et projekt, som har til formål at skabe en blid overgang fra bh til fritidsinstitution og skole. Differentieringen er i forhold til børnenes forventninger og nysgerrighed omkring "hvad er en skole, og hvad kunne jeg tænke mig at vide"?
- Besøger skole og fritidsinstitution.
- Deltager i distriktskolens arrangementer.
- Afslutningsfest for skolebørnene, hvor overgangen markeres og børnene får et diplom på at have gået i Sundby Asyl.
- Individuelle samtaler med forældre til kommende skolebørn, med udgangspunkt i dialogværktøjet i Aula, som efterfølgende overleveres til skole og fritidsinstitutioner.

Inddragelse af lokalsamfundet

I Sundby Asyl inddrager vi lokalsamfundet for at berige det pædagogiske arbejde og udbygge de pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

For eksempel benytter vi lokale legepladser, og bakkerne ved nabokirken til vores ugentlige faste bevægelsesdag.

Vi bruger yderligere lokalsamfundet til oplevelsesture, som er ture rundt i området, med det formål at færdes sammen i en gruppe og opleve verden omkring os, f.eks. blomster, hunde, busser og lastbiler mm. Vi benytter os af institutionens egen og områdets forskellige legepladser, som pædagogisk uderum til at udfordre børnene, på deres psykiske og fysiske formåen.

I forbindelse med nogle af husets faste traditioner inddrages lokalsamfundet. Eksempelvis kirken som vi besøger i forbindelse med jule-, påske-, sommer- og høstgudstjeneste. Kongens Have som ligger lidt længere væk, benyttes til Netværkets årlige "store legedag".

Når vi begiver os rundt i lokalsamfundet, gør vi det ofte til fods. Vi benytter klapvogne til de mindste.

De forskellige kulturinstitutioner der ligger omkring institutionen, bl.a. Børnekulturhuset, Amager bio, biblioteket, har aktiviteter og projekter som vi benytter os af.

Her vil vi også nævne samarbejdet med skolerne og fritidsinstitutionerne i området i forbindelse med børnenes skolestart, da vi sender børn til flere forskellige skoler i området.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Sundby Asyl arbejder vi ud fra, at det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, skabes af den gensidige påvirkning, der finder sted mellem børnene og omgivelserne.

Fysisk miljø er institutionens indre og ydre rammer. Vi arbejder blandt andet i små grupper, bruger alle rum, sørger for at tingene bliver indkøbt og vedligeholdt, f.eks. beskæftigelsesmaterialer, sand, redskaber til madlavning, og reparationer af diverse ting. Af større ting har vi købt kasser til leg på legepladsen, samt motorikmadrasser til vuggestuen, med henblik på at skabe øgede muligheder for fysisk udfoldelse.

I dagligdagen støtter vi børnene i selv at mestre fysiske udfordringer, så som selv at kravle op på stole, og skiftebord. Tiltag som både støtter børnenes fysiske udfoldelse og selvhjulpenhed.

Vi tager stilling til tilgængelighed for børnene i forhold til materialer og legetøj, og arbejder med at skabe struktur og opdele rummene i forskellige legezoner, der understøtter det pædagogiske læringsmiljø.

Der skal være mulighed for vildere fysisk udfoldelse, men også ro til fordybelse. Et eksempel i forhold til brug af vores legeplads, er at vi bestræber os på at komme ud hver dag, og har valgt at opdele brugen af legepladsen i forhold til børnegrupperne. Det betyder at de mindste børn bruger den om formiddagen og de største efter frokost.

Udelivet i Sundby Asyl indebærer bl.a. at vi oplever og undersøger vejrfænomener. F.eks. når børnehavegruppen laver et eksperiment og undersøger, hvad der sker, når man optør is. Udelivet giver mulighed for at bruge de ting, som er tilgængelige på vores egen legeplads og i nærmiljøet. F.eks. mariehøns i vores store træ på legepladsen, kastanjer fra det store træ ude på gaden, forårsblomster plantet ved kirken osv.

Psykisk miljø forstås som venskaber, fællesskaber, inddragelse af børneperspektivet og hvordan børnene trives med hinanden og de voksne. Vi hilser goddag og farvel og byder nye velkommen i huset og på stuerne.

Vi er bevidste om måden vi taler til hinanden på, herunder stemmeføring og omgangstone. De voksne skal fremstå som gode rollemodeller for børnene. De voksne vejleder børnene i hvordan man skal udtrykke sine følelser på en hensigtsmæssig måde. Det kan f.eks. være hvordan man kan udtrykke sig når man bliver vred eller har brug for hjælp.

Vi arbejder ud fra inklusionstankegangen om, at alle skal opleve sig som en del af et eller flere fællesskaber. Fællesskaber som hviler på at kunne give og modtage, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved, at vi justerer krav og forventninger til det enkelte barn, samt giver tid til barnets individuelle reaktioner.

Personalet inddrager de tegn på ønsker, som børnene kommer med. F.eks. kan de store børn selv byde ind med hvilke aktiviteter eller mad, de ønsker. Et eksempel:, et børnehavebarn kommer en morgen med sin mor og fortæller om en dejlig svensk pølseret, som hun godt kunne tænke sig at spise i børnehaven. Pædagogen griber ønsket, og formidler den konkrete opskrift fra hjem til institutionens køkken. Ugen efter er retten på madplanen.

Vi forsøger at gribe, det der optager børnene. Hos de små vuggestuebørn ser vi efter tegn på det de viser interesse for, og inddrage det i planlægningen. Dette ses for eksempel i vuggestuegruppen hvor børnene viser med deres kroppe og bevægelser, at de gerne vil kravle. Personalet bygger baner af motorikmadrasser, og tilrettelægger aktiviteter for at imødekomme børnenes interesser.

Vi tager børns nysgerrighed alvorligt og hjælper med at undersøge. Personalet støtter børnene i deres undersøgende tilgang, f.eks. ved informationssøgning på iPad.

Æstetisk miljø er institutionens indretning, pynt og dekorationer. For at skabe de bedste betingelser for børnenes udfoldelser, kræver det at vi arbejder på at tingene har hver deres plads, og er sorterede og tilgængelige for børnene. I Sundby Asyl er børnene en del af tilrettelæggelsen og processen med af- og oprydning efter leg og aktiviteter.

Vi præsenterer børnenes værker i institutionen, med overvejelser om hvor meget vi hænger op, hvad vi hænger op, og hvor længe det skal hænge der? F.eks. klipper vi til jul julepynt og pynter op i december måned, men når vi går på juleferie, tager vi det ned og børnene får det med hjem.

Evalueringskultur i Sundby Asyl

På et personalemøde i sept. 2020 har vi haft evaluering på dagsorden. Målet for mødet var at blive klogere på vores evalueringspraksis i Sundby Asyl, som et led i processen med at skabe en systematisk evalueringskultur.

Som ramme for evalueringen har vi stuemøder, pædagogisk forum, personalemøder, pædagogisk dag.

Evaluering er tiltænkt hele personalegruppen, men kan ligge i de forskellige fora. På stuemøderne er det stuens personale der evaluerer. På pædagogisk forum er det det uddannede personale der evaluerer. På personalemøder og på den pædagogiske dag er det hele personalegruppen der evaluerer.

Der kan være projekter med en styregruppe. I det tilfælde vil det være styregruppen der evaluerer.

Den styrkede læreplan skal som minimum evalueres hvert andet år. Vi har på personalemødet gennemgået vores pædagogiske praksis. Følgende punkter vil fremadrettet være genstand for en systematisk evaluering på de forskellige fora.

Personalemøde: Rejse I Danmark, bevægelsesdag, Mad og måltider, Børn, Pædagogiske rutiner, der involverer hele huset. Sprogarbejdet.

Pædagogisk forum: Indkøring/overgange, Huset politiker, forældresamarbejde, traditioner.

Stuemøder: Børnenes relationer, dagligdagens rutiner og pædagogiske aktiviteter på stuen, leg. Handleplaner på enkelte børn.

For at sikre en systematik i evalueringen, vil vi arbejde ud fra et årshjul. På årshjulet vil vi have stuemøder, pædagogisk forum og personalemøder, og de forskellige aktiviteter og evalueringer vil blive sat ind i årshjulet.

Vi kan ikke evaluere på alt, men der skal være en sikring af at evaluering er på dagsorden. Årshjulet skal være synligt, så det er tydeligt for alle hvornår de enkelte evalueringer skal udarbejdes i løbet af året.

Evalueringen skal understøttes af følgende data:

TOPI, SMTTE, fotos, alle referater, nedskrevne iagttagelser, dagbøger, børnenes udsagn, børnenes produkt, praksisfortællinger, observationer, ugeplaner, Aula, film.

For at sikre systematik i vores evaluering, har vi valgt at udarbejde nogle evalueringsspørgsmål som skal bruges i evalueringer i Sundby Asyl.

- 1- Hvilken effekt har det haft for børnene?
- 2- Hvordan ser det ud fra børnenes perspektiv?
- 3- Hvordan har det kvalificeret vores praksis?
- 4- Hvad vil vi tage med videre med i vores praksis?

Vi har valgt SMTTE som metode til at beskrive mål, tiltag, sammenhæng og evaluering.

Vi bruger SMTTE til udvikling og evaluering af pædagogiske aktiviteter samt ift. børnenes trivsel, læring og udvikling.

Bilag, mål for de seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

- 1- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- 2- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Social udvikling

- 1- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- 2- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Kommunikation og sprog

- 1- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Krop sanser og bevægelse

- 1- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- 2- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet. Så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Natur udeliv og science

- 1- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydning af en bæredygtig udvikling.
- 2- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Kultur æstetik og fællesskab

- 1- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

- 2- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

(Kilde: den styrkede pædagogiske læreplan- indhold og rammer s. 37-47)